

A DE Orvostudományi Doktori Tanács doktori iskoláinak minőségbiztosítási terve, 2010

A DE Orvostudományi Doktori Tanács doktori iskoláinak minőségbiztosítása érdekében minden doktori iskola a minőségbiztosítást felügyelő munkatársat nevez ki.

Törzstagok, oktatók, témavezetők: kimagasló tudományos és pályázati eredményeket elérő kutatók, akik a doktori iskola eredményes működését megalapozzák. Témavezetői akkreditációs kérelmet a tudományterületi doktori tanácshoz a Ph.D. fokozat megszerzése után leghamarabb 3 évvel lehet beadni.

Fontosnak tartjuk a publikációs, pályázati és Ph.D. témavezetői tevékenység, valamint az iskolák tudományterületeihez kapcsolódó alapozó, de a modern eredményekkel ötvözött elméleti és gyakorlati kurzusok folyamatos (évenkénti) ellenőrzését. A doktori iskolák oktatóinak és témavezetőinek névsorát a doktori iskola évente felülvizsgálja. Aki a legutóbbi 4 félévben nem tartott legalább egy kreditértékű kurzust (kurzus meghirdetője/résztevő oktatója) vagy nem folytatott témavezetői tevékenységet, törölni kell a névsorból.

A doktoranduszok kiválasztása: A doktori iskolába történő felvétel követelményei úgy kerültek meghatározásra, hogy biztosítsák a felvett doktoranduszok megfelelő előképzettségét és a kutatómunkához való pozitív hozzáállását. Legfontosabb követelmények a jó minőségű diploma, a magas szintű nyelvtudás, a kiemelkedő Tudományos Diákköri munka valamint az átgondolt kutatási program.

A doktoranduszok tudományos előmenetelét: a doktori iskola folyamatosan figyelemmel kíséri. Az **Orvostudományi Doktori Tanács** minden doktori iskolája évente Ph.D. szimpóziumot szervez, melyen az adott doktori iskola valamennyi másod- és harmadéves hallgatójának kötelező előadással részt vennie. Előadásában a doktorandusz saját kutatómunkájának eredményeit foglalja össze. A doktori iskola tanácsa háromtagú bizottságot jelöl ki, akik az előadásokat és a hallgató kutató munkájának haladását értékelik. A doktori iskola ösztönzi a doktoranduszok hazai és külföldi részképzését, tapasztalatszerzését, hazai és nemzetközi konferenciákon történő részvételét.

A doktori fokozat megszerzésének feltételei: tanulmányi kötelezettségek teljesítése (abszolutórium megszerzése) dokumentált önálló tudományos munkásság, a nyelvi követelmények teljesítésének igazolása, az értekezés végső formába öntése előtt az értekezést a doktori iskola által szervezett előzetes vitára kell bocsátani, majd az értekezés benyújtása a tudományterületi doktori tanácshoz, a doktori szigorlat eredményes letétele és az értekezés megvédése nyilvános vitán.

Publikációs követelmények. A minőségbiztosítás fontos eszköze, hogy a jelöltek a védésig megfelelő számú és minőségű publikációval rendelkezzenek. A védésre bocsátás feltétele legalább 2, a témához kapcsolódó *in extenso* publikáció, melyek külföldi, referált (impakt faktorral rendelkező) folyóiratban jelentek meg. Az értekezés alapjául szolgáló közlemények bibliográfiai és tudománymetriai adatairól a Debreceni Egyetem Kenézy Élettudományi Könyvtára ad igazolást. A közleményekben elvárás a jelölt jelentős hozzájárulása az eredményekhez, és legalább egy közleményben a jelölt első szerző legyen. A fokozatot szerezni kívánóktól továbbá elvárás, hogy legyen olyan impakt faktorral rendelkező közleményük az értekezés tárgykörében, amelyet a Debreceni Egyetemről küldtek be és a levelező szerző a Debreceni Egyetemen munkaviszonnyal rendelkezik. A közleményeknek társszerzői is lehetnek. Követelmény, hogy a doktorjelölt témavezetőjének irányító munkája a közlemények szerzői listájából is világos legyen. Ha a közleményben két doktorjelölt is szerző, úgy a témavezetőnek kell nyilatkoznia, hogy az értekezésben felhasznált eredmények mennyiben (milyen százalékos arányban) tükrözik az adott jelölt hozzájárulását. Különös gondossággal kell eljárni annak megítélésében, hogy a jelölt tudományos tevékenysége valóban a sajátja-e és, hogy a jelölt, a fokozatszerzéshez felhasználni kívánt tudományos műveit, publikációit mások nem használták-e fel tudományos fokozat szerzésre

hazánkban vagy külföldön. Az eljárás során a jelöltnek be kell szerezni és a tudományterületi doktori tanácsnak le kell adnia az erre vonatkozó nyilatkozatokat mind a hazai, mind a külföldi szerzőtársaktól. Ehhez közleményenként külön lapon fel kell tüntetni a jelölt nevét, a közlemény címét, szerzőit és megjelenési helyét (folyóirat neve, megjelenés éve, kötetszám, oldalszám), majd a szerzőtársak aláírásukkal igazolják, hogy az adott közleményt más tudományos fokozatszerzéshez nem használták fel.

Külön hangsúlyt helyezünk a publikációk minőségére, a publikációk megfelelőségét, a védésre bocsátás feltételeként, a Doktori Tanács minden jelölt esetében egyedileg mérlegeli.

Az értekezés a jelölt célkitűzéseit, új tudományos eredményeit, szakirodalmi ismereteit, kutatási módszereit bemutató, összefoglaló jellegű munka magyarul vagy a szakma által indokolt idegen nyelven.

A doktori tézisek a doktorjelölt azon tudományos eredményeit mutatja be, amelyek alapján a fokozatszerzési eljárás során tanúbizonyosságát adja annak, hogy felkészült a tudományos fokozat megszerzésére. A tézisek magyar és angol nyelven készülnek.

Az értekezés előzetes vitáját a doktori iskola szervezi meg. Előzetes vitát csak akkor lehet lefolytatni, ha a jelölt a kreditszerzési követelményeket teljesítette. A doktori iskola titkárához előzetesen be kell nyújtani a disszertáció és a tézisfüzet nyomtatott, de még nem bekötött változatát és az értekezés alapjául felhasznált saját közlemények bibliográfiai adatairól a Kenézy Élettudományi Könyvtár írásos igazolását. A közlemények megfelelőségével kapcsolatos kérdéses esetekben a doktori iskola az ELŐZETES vitára bocsátás előtt az Orvostudományi Doktori Tanács elnökéhez fordul, aki öttagú *ad hoc* bizottságot (amelynek tagja az illetékes doktori iskola vezetője és a könyvtári szakértő) jelöl ki, amelynek döntésével szemben további fellebbezésnek helye nincs. A doktori iskola tanácsa két bírálót jelöl ki a Debreceni Egyetem akkreditált oktatói, témavezetői közül. Az opponensek egyike sem lehet a jelölt munkatársa. Külső, az egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban nem álló szakember is felkérhető, de ez nem követelmény. Az előzetes vita elnöke az illetékes doktori iskola vezetője, programvezetője, vagy választott képviselője. A jelölt az opponensek bírálatát a vita előtt írásban megkapja. A vitán a jelölt a doktori iskola által kijelölt bizottság - amelynek a bírálók is tagjai - előtt szabad előadásban ismerteti eredményeit, majd a bírálók ismertetik véleményüket, amelyekre a jelölt válaszol. A bizottság zárt ülésen dönt arról, hogy az értekezés változatlan formában, vagy a javasolt változtatásokkal, vagy az értekezés nagyobb mértékű átdolgozásával a tudományterületi doktori tanács elé kerülhet eljárásra bocsátásra. Az előzetes vitákról jegyzőkönyvet kell vezetni, annak egy másolatát el kell juttatni a tudományterületi doktori tanácshoz. Az előzetes viták nyilvánosak, azokat a doktori iskolák saját honlapjukon és az OEC hírlevelében előzetesen meghírdetik. Az előzetes vitát követően a bizottság jegyzőkönyvben rögzített javaslatai alapján a javításokat, változtatásokat el kell végezni a disszertációban és a tézisfüzetben. A témavezető írásban nyilatkozik arról, hogy a változtatások megtörténtek, a nyilatkozatot a tudományterületi doktori tanácshoz el kell juttatni.

A doktori szigorlat a doktorjelölt tágabb kutatási szakterületén szerzett ismereteinek számonkérési formája. A szigorlat egy fő- és egy melléktárgyból álló összefoglaló, áttekintő szóbeli vizsga. A szigorlati vizsgabizottság legalább három, tudományos fokozattal rendelkező tagból áll. A szigorlati bizottság elnöke az egyetem szakmailag illetékes egyetemi tanára vagy professzor emeritusa, az Orvostudományi Doktori Tanács tagja. A szigorlati bizottság tagjai közül legalább egy az egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban nem álló külső szakember. A szigorlati és bíráló bizottságok összeállítása során fokozott figyelmet kell fordítani az összeférhetetlenség elkerülésére. A szigorlati teljesítményt a bizottság tagjai egyénienként négyfokozatú skálán (*summa cum laude, cum laude, rite*, nem felelt meg) értékelik. A doktori szigorlat eredményét és minősítését a bizottság tagjainak szavazatai alapján, a Debreceni Egyetem Doktori Szabályzat megfelelő melléklete szerint kell megállapítani.

A bírálóbizottság az elnökből, az Orvostudományi Doktori Tanács által hivatalosan felkért bírálókból, valamint a vizsgáztatókból áll. A bizottság minden tagja tudományos fokozattal rendelkezik, a bizottság elnöke az egyetem szakmailag illetékes egyetemi tanára vagy professzor emeritusa, az Orvostudományi Doktori Tanács tagja. A bizottság tagjainak legalább egyharmada (az egyik bíráló és az egyik vizsgáztató) az egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban nem álló külső szakember. A Doktori Tanács minden esetben javaslatot tesz a bizottság póttagjaira is. Nem lehet a bizottság tagja a jelölt témavezetője, munkatársa. A két bíráló írásos bírálatot készít az értekezésről és nyilatkozik, hogy javasolja-e annak nyilvános védeésre történő kitűzését. Az értekezés csak két támogató javaslat esetén bocsátható nyilvános vitára. A bírálatban kérdéseket lehet intézni a jelölthöz. A jelölt a bírálatokat előzetesen kézhez kapja, az azokban feltett kérdésekre válaszát a nyilvános vita előtt írásban válaszol, melyet eljuttat a Ph.D. előadóhoz.

A nyilvános vita keretében a jelölt szabad előadásban ismerteti értekezésének téziseit, majd a bírálók írásos, illetve a bizottsági tagok, a bírálók és a jelenlévők felmerülő kérdéseire válaszol. A vita lezárása után a bizottság zárt ülésen, titkos szavazással hoz határozatot a **doktori értekezésről és a jelölt önálló tudományos munkásságáról**, valamint a **doktori védelesen nyújtott teljesítményéről**. A bizottság minden szavazati joggal rendelkező tagja négyfokozatú skálán (*summa cum laude, cum laude, rite*, nem felelt meg) minősíti külön az értekezést és a jelölt önálló tudományos munkásságát, és külön a jelölt védelesen nyújtott teljesítményét. A bizottság mindkét kategóriában külön határozatot hoz, az eredményt a bizottság tagjainak szavazata alapján, a Debreceni Egyetem Doktori Szabályzat megfelelő melléklete szerint kell megállapítani. Az elnök a nyilvános vita eredményét a szavazás után nyilvánosan kihirdeti és indokolja. A nyilvános vitáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A bírálóbizottság határozatait és azok indoklását rögzíteni kell a doktorjelölt törzslapján.

A doktori (Ph.D.) fokozat odaítéléséről és annak minősítéséről a szigorlati és a bírálóbizottság jelentése illetve a kapott minősítések alapján a tudományterületi doktori tanács dönt. A fokozatszerzési eljárás akkor sikeres, ha a jelölt doktori szigorlatát eredményesen letette, valamint a bírálóbizottság mind a jelölt értekezését és önálló tudományos munkásságát, mind a védelesen nyújtott teljesítményét megfelelőnek ítélte. A fokozat minősítése: *summa cum laude*, ha mindhárom minősítése *summa cum laude, rite* ha a három minősítésből kettő *rite*; minden egyéb esetben *cum laude*.

Hallgatói visszajelzés: a hallgatók minden évben név nélkül kérdőívet töltenek ki, amelyben a Ph.D. képzésükkel kapcsolatos kérdésekre válaszolnak és észrevételeket tesznek.